

Fossilgas, naturgas och förutsättningar för ett sakligt och neutralt språk

Linnea Hanell

Språkrådet vid Institutet för språk och folkminnen, samt Institutionen för svenska och flerspråkighet vid Stockholms universitet, linnea.hanell@isof.se

En grundläggande insikt från forskning om språkbruk är att språk är ett icke-neutralt kommunikationsmedel (Duranti 2011). Detta blir sällan så tydligt som när olika grupperingar strider om hur en viss företeelse bör benämnas. För den sorts gas som bildas i marken genom nedbrytning av organiskt material under årmiljoner, och som utvinns och nyttjas som bränsle av människor, finns det i dag två benämningar i svenskan: *naturgas* och *fossilgas*. Denna tvåfald är sedan decennier tillbaka föremål för strider, där de som använder benämningen *naturgas* anklagas för grönmalning av en utsläppsintensiv och icke-förnybar energikälla, medan de som använder benämningen *fossilgas* i sin tur anklagas för osaklig aktivism. Detta föredrag ger en bakgrund till svenska benämningar på gasen, och visar hur de olika benämningarna har använts inom olika grupper med olika hållning till gasen. Vidare innehåller föredraget en närmare analys av diskussioner och strider om hur gasen ska benämnas. En fråga som aktualiseras är huruvida diskussionerna egentligen handlar om vilken benämning som är mest lämplig, eller om de snarare handlar om vilken hållning man bör ha till själva gasen. Avsikten är att med denna studie bidra till en diskussion om idén om ett sakligt och neutralt språk i frågor där tunga intressen står mot varandra.

Referenser

Duranti, Alessandro. 2011. "Linguistic anthropology: the study of language as a non-neutral medium". I *The Cambridge Handbook of Sociolinguistics*, redigerad av Rajend Mesthrie, 28–46. Cambridge: Cambridge University Press.
<https://doi.org/10.1017/CBO9780511997068.006>.